

Osnova zákona o názvu, kaucích, depozitech, ručení a zastupování veřejných notářů byla ministerstvem spravedlnosti pod čís. 6197/36—11 již předložena Národním shromáždění, a to v přepracovaném vydání pod názvem „Osnova zákona, jímž se mění a doplňují některá ustanovení veřejno-notářských rádu“.

Ministerstvo spravedlnosti přijalo pouze některé z usnesených a rádě odůvodněných připomínek stálé delegace notářských komor, několik dalších změn pak provedlo samo.

K četným dotazům v těchto směrech uvádíme, že osnova je rozdělena v osm článků.

Čl. I. (§ 1) zavádí název „veřejný notář“, „veřejno-notářská komora“ a „kandidát veřejného notářství“.

Čl. II. (§§ 2—4) jedná o zárukách veřejných notářů, které se zvyšují na jednotnou výši 50.000 Kč, při čemž je dána možnost nahradit záruku pojištěním pro veškeré nároky, za které záruka ručí (tedy i pro škody z činů dolosných, nikoliv pouze proti t. zv. povinnému ručení) na stejnou výši u některého tuzemského pojišťovacího ústavu, schváleného státní správou.

Čl. III. (§§ 5—12) upravují úschovu a správu cenných hodnot, a stanoví hlavní zásady v tomto směru, ponechávaje detailní úpravu, zejména otázku, která deponita a do které nejvyšší částky ustanovením tohoto článku nepodléhají, jak třeba postupovati při příjmu a při vydání deponit a jak je třeba vésti v patrnosti svěřená deponita, jakož i o tom, jak bude prováděna odborná revize a kontrola deponit, vládnímu nařízení. Podrobná ustanovení o vedení knihy úschov budou pak vydána výnosem ministerstva spravedlnosti.

Čl. IV. (§ 13) obsahuje ustanovení o ručení osob blízkých veřejným notářům, jakož i jiných osob, které nabývaly jmění od notáře bezúplatným právním jednáním, za škody, které by vznikly ze zpronevěry deponit veřejným notářem.

Čl. V. (§§ 14—24) o společném záručním fondu za veřejno-notářská deponita zřizuje — zatím s účinností toliko pro země Českou a Moravskoslezskou — záruční fondy se základní výší po jedné pětině úhrnu notářských kaucí všech veřejných notářů, příslušejících do obvodu vrchních soudů v Praze, resp. v Brně. Této základní výše musí oba fondy dosáhnouti do pěti let od účinnosti zákona, a veřejní notáři nebudou povinni zaplatiti do fondu více než 10.000 Kč (t. j. jednu pětinu své záruky), leč by jmění záručního fondu nestačilo k úhradě nastalých škod. Jmění fondu bude vzrůstatí úroky, příp. též dobrovolnými příspěvky a věnováními, a jakmile dosáhne výše jedné čtvrtiny notářských záruk všech notářů z příslušného obvodu, budou z něho vráceny notářům emeritovaným, resignovaným, jakož i dědicům zemřelých notářů příspěvky těmito zaplacené, ovšem bez úroků. Případné další přebytky jsou určeny pro podporu nemajetných a výdělků neschopných bývalých veřejných notářů a kandidátů veřejného notářství, jakož i vdov a sirotek po nich.

Tyto záruční fondy jsou právními osobami a jsou spravovány správními výbory, volenými na dobu tří let delegáty komor z obvodu příslušného vrchního soudu. Tyto formální předpisy jsou v osnově částečně propracovány, částečně pak ponechány vládní moci nařizovací.

Záručním fondům přísluší postih na náhradu vyplacených částek především na veškeré jmění veřejného notáře, jenž se defraudace dopustil, dále na jmění osob, které podpůrně dle čl. IV. za tyto škody ručí, a konečně na postižené místo notářské, takže tyto fondy slouží hlavně k okamžitému založení defraudovaných deponit, a k jejich definitivní úhradě jen v těch případech, ve kterých by tento postih zůstal bezúčinným. Osnova obsahuje proto v § 17 též detailní předpisy pro postup, jakým má v případě defraudace notářská komora i soud zaříditi, aby jmění osob povinných náhradou i výtěžky notářova místa byly zajištěny především pro účely sanační. Kromě toho může býti i konkurs na znovuobsazení místa, v důsledku defraudace uprázdněného, vypsan s podmínkou, že nově jmenovaný notář bude záručnímu fondu přispívati na úhradu škody poměrnou částkou čistého výtěžku.

§ 20 poskytuje možnost uzavřít za záruční fond pojišťovací smlouvu proti škodám z defraudací deponit. Taková smlouva podléhá ovšem schválení ministerstvem spravedl-

nosti a po dobu účinnosti takové smlouvy nebudou veřejní notáři povinni platiti příspěvky do záručního fondu.

Čl. VI. (§ 25) o zastupování veřejných notářů kandidáty vyhrazuje kandidátům zákonný obor jejich samostatné působnosti, které tito až dosud tak těžce postrádali. Každý kandidát bude oprávněn, je-li znalý státního jazyka, sepisovati úmrtní zápisy a prováděti inventování a zapečetění pozůstalosti, dražby věcí movitých a zastupování stran před soudy a úřady, pokud jest k tomu jeho šéf oprávněn. Má-li již dvouletou veřejno-notářskou praxi, nebo vykonával-li již praktickou zkoušku, potřebnou k ustanovení veřejným notářem, může býti kandidát na žádost veřejného notáře, u kterého koná přípravou praxi, not. komorou zmocněn, aby zastupoval svého šéfa, je-li tento zaneprázdněn, i při legalisacích, vidimacích a protestacích, dále při projednávání pozůstalosti, odhadu a dražbách nemovitostí. Protokoly, doložky legalisační a vidimační i protesty podepíše kandidát sám s dodatkem, poukazujícím na své zmocnění. Notář ovšem ručí za veškerou škodu, jež by jednáním zmocněného kandidáta vzešla, a jest povinen úkon kandidátem provedený, pokud je to možno, přezkoumati, a protokoly a jiné spisy kandidátem sepsané, pokud zůstávají v úřední úschově veřejného notáře, spolupodepsati.

Čl. VII. (§§ 26—28) obsahují důležitá nová ustanovení o věkové hranici a starobním zajištění veřejných notářů. Ježto tato ustanovení v dřívějších osnovách tohoto zákona nebyla obsažena, otiskujeme je doslovně:

§ 26. Úřad veřejného notáře zaniká, jakmile veřejný notář dosáhl 70 let věku, leč by ministr spravedlnosti dovolil další vykonávání úřadu proto, že veřejný notář nemá ani dostatečného jmění, ani příjmu k výživě své a své rodiny.

§ 27. Ministr spravedlnosti může na návrh komory ustanovit jako podmínku soutěže o místo, které bylo uprázdněno zánikem úřadu veřejného notáře pro dosažení 70. rok věku, že na místo to jmenovaný veřejný notář bude povinen platiti svému předchůdci roční důchod. Podmínkou je, že nemá veřejný notář dostatečného jmění, nebo příjmu k výživě své a své rodiny. Výše důchodu toho bude stanovena dohodou mezi veřejným notářem, nově jmenovaným a dřívějším. Nedojde-li k dohodě ani po sprostředkování komory, předloží komora po výslechu stran své návrhy ministerstvu spravedlnosti, které rozhodne o výši důchodu. Na návrh jedné z obou stran může býti výše ročního důchodu po dvou letech vždy nově upravena.

§ 28. Sbory veřejných notářů (valné hromady) jsou oprávněny jednatí též o zaopatření veřejných notářů a kandidátů pro případ invalidity a stáří, jakož i vdov a sirotek po veřejných notářích a kandidátech a založiti za tím účelem invalidní, starobní a pensijní pojištění způsobem donucovacím a to zřízením ústavu vlastního jedné, nebo několika komorám, anebo hromadným přistoupením k některému stávajícímu ústavu pojišťovacímu, avšak bez újmy práv a závazků, plynoucích ze zákona ze dne 10. června 1925 č. 148 Sb. z. a n. o pojištění osob samostatně hospodařících pro případ invalidity a stáří a zákona ze dne 21. února 1929 č. 26 Sb. z. a n. o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách.

Výkazy nedoplatků na pojistných příspěvcích, opatřené doložkou vykonatelnosti příslušnou veřejno-notářskou komorou nebo jejím orgánem k tomu zvláště zmocněným, jsou vykonatelné soudní exekucí.

Čl. VII. (§§ 29—33) obsahuje ustanovení společná a závěrečná, zejména zrušení všech předpisů novým ustanovením odporujících, podpůrné užití předpisů platných pro řízení správní, pokud ovšem nejde o řízení soudní, ustanovení o účinnosti celého zákona a jednotlivých jeho článků, a konečně důležité sloučení veřejných notářů ze země Podkarpatské do veřejného not. komory bratislavské.

Tato osnova jest výsledkem více než celoročních jednání, porad a bojů, jež museli zástupci notářského stavu podstoupiti na obranu stavu v důsledku neblahých notářských zpronevěr, které našemu stavu i povolání tolik uškodily. Zdržující se kritiky této osnovy upozorňujeme jen povšechně, že osnova vyžaduje ještě některých oprav a retuší, ke kterým ministerstvo spravedlnosti patřičně nepřihlédlo, ačkoliv stála

delegace not. komor ve svých posledních připomínkách tytéž rádně vytkla a odůvodnila, a budeme se proto znovu domáhati u příslušných orgánů potřebných oprav a doplňků, zejména pokud se týkáji osvobození jmění záručního fondu od daní, dávek a poplatků, dále osvobození korespondence správních výborů záručních fondů od poštovního, osvobození důchodu dle § 27 od daně rentové analogicky podle § 174 č. 18 zák. o př. d., dále změny § 37 zák. č. XVI:1894, dle něhož inventování pozůstalostního jmění v sídle veřejného notáře na Slovensku a v Podkarpatské Rusi dosud provádí (patrně v důsledku redakční chyby zákonodárcovy) obecní notář, na „veřejný notář“, zkrácení ediktální lhůty pro uvolnění notářské kauce, stanovené na dobu jednoho roku, na dosa- vadní a plně vyhovující lhůtu šestiměsíční, jasnější stylisaci začátku znění § 7, kteréž je v logickém rozporu s ostatním obsahem tohoto paragrafu, a zmírnění trestních sankcí pro kandidáta notářství, který by neucínil oznámení na svého zaměstnavatele v případě jeho zpronevěry.

Ze stálé delegace notářských komor Rep. čsl.

Zápis o schůzi výkonného výboru ze dne 29. února 1936 byl rozmnožen a rozeslán již všem delegátům, náhradníkům, jakož i všem notářským komorám.

Podle usnesení této schůze byl vypracován a rozeslán též oběžník o výhodách hromadného pojištění notářů proti povinnému ručení, kteréž Stálá delegace předběžně projednala s předním našim pojišťovacím ústavem, s přehlednou tabulkou sazeb pojistného, a Stálé delegaci advokátních komor Rep. čsl. bylo navrženo zřízení permanentní komise, kteráž by se skládala z několika zástupců obou Stálých delegací a která by měla za účel sledovati osnovy zákonů, vládních nařízení, jakož i snahy jiných stavů, týkající se společných zájmů advokátů a notářů, a včas organisovati proti nim potřebnou obranu.

Kromě toho byl rozeslán návrh Spolku čsl. kandidátů notářství v Praze na zřízení pensijního spolku notářů a kandidátů notářství s obsírným odůvodněním, nastíněním hlavních zásad a přehledem příspěvků i důchodů.

Ministerstvem vnitra, spravedlnosti a unifikací byl zaslán návrh na přejmenování obecních a obvodních notářů v zemích Slovenské a Podkarpatoruské na „tajemníky“ nebo pod., při čemž poukázáno též na nevhodné, ba v mnohých případech přímo protizákonné provozování listinné agendy těmito obecními notáři.

Ministerstvo spravedlnosti zaslalo k posouzení a podání případných připomínek první část nového exekučního řádu, obsahující všeobecná ustanovení hmotná i formální. K osnově této se ještě vrátíme, předem však máme za to, že ohledy na sociálně slabší jdou v této osnově příliš daleko, takže podkopávají i důvěru v rádně upsané a zajištěné závazky, a mohou mít za následek velikou právní nejistotu, což jistě není slučitelné se zájmy právního státu.

Valné shromáždění delegátů jest svoláno do Bratislavy na dny 1. až 3. května t. r.

První odborový sjezd československých právníků bude se konati ve dnech 26.—28. září 1936 v Praze. Účelem jeho jest smeliti všechny československé právníky v jedno těleso, prodchnuté vzájemnou kolegiální a vědomím důležitosti právnictva pro stát, zdůrazniti, jaké postavení patří právníku ve státě, má-li tento býti opravdu státem právním, a apelovati na rychlé sjednocení a upevnění právního řádu v našem státě.

Vítáme, že iniciativa sjezdu vyšla ze řad státních úředníků-právníků, kteří v prvé řadě těžce nesou otřes právní jistoty, způsobený různými zásahy politickými a všelijakými zlořády. Bezpečnost právního řádu a sjednocení práva jsou však vedle zajištění státu proti vnějším nepřátelům nejdůležitějším požadavkem státu i veškerého občanstva, a proto myšlenka tato dochází ve všech kruzích největší odezvy.

O protektorát sjezdu bude požádán prezident republiky, vláda pak o čestné předsednictví, ve kterém budou ovšem zasedati i jiné vynikající osobnosti právníckého světa.

Přípravný výbor, ve kterém stav notářský jest patričně zastoupen, konal již několik schůzí. Sjezd jest již organisován, bude rozdělen v pět sekcí, jež budou pod výše vytklenou

vůdčí devisou pracovati samostatně. Jsou to sekce všeobecně-právní, soudcovská, advokátská, notářská a úřednická; poslední jmenovaná se dělí ve dvě podseky pro úředníky státní a soukromé.

Sjezdový leták bude vydán a rozeslán v nejbližších dnech. Poněvadž však čas spěchá, upozorňujeme již nyní všechny pp. kolegy, aby si připravili témata sjezdových prací (přednášky na 15—30 minut), a tytéž ohlásili buď přímo sjezdové kanceláři v Praze II., Jindřišská 14 (telefon 22270) nebo kanceláři Stálé delegace notářských komor v Praze II., Žitná 4 b (telefon 24596). Připomínáme, že přijaté práce (v každé sekci celkem asi šest) budou vytištěny ve sborníku, který bude vydán ke sjezdovým dnům a zaslán každému přihlášenému účastníku, a jest proto nutno, aby témata byla ohlášena přípravnému výboru nejpozději do konce dubna t. r., a vypracování jich pak zasláno nejpozději do konce května t. r., aby redakce sborníku a vytištění téhož mohly býti provedeny včas.

Ověřování překladů.

Presidium vrchního soudu v Praze vydalo výnos ze dne 25. III. 36 Pres. 12104-5/36 tohoto znění:

Podle § 76 zák. ze dne 25. VII. 1871 č. 75 ř. z. přísluší notářům, aby vydávali notářské osvědčení, že překlad jest správný. § 78 rozváděje toto ustanovení, specifikuje toto oprávnění notářovo a rozlišuje při tom, zda se jedná o řeč cizí, či o jazyk menšinový (Landessprache). Pokud jde o řeč cizí, spadá do oprávnění notáře, pokud jest tlumočnickem v té které cizí řeči, aby notářsky ověřil správnost překladu do této řeči nebo naopak, ať již tento překlad sám vyhotovil, nebo přezkoumal. Vstupuje tudíž notář v těchto případech současně ve funkci notáře i tlumočnicka.

Pokud však jde o řeč menšinovou (Landessprache) ustupuje zákon u notářů, kterým podle § 12 a 63 not. ř. bylo uděleno oprávnění sepisovati notářské listiny i v jazyku menšinovém, při ověřování překladů z jazyka menšinového do jazyka státního nebo naopak, od požadavku, aby notář, který notářsky ověřuje překlady, byl též tlumočnickem jazyka menšinového. Upozorňuje se však na ustanovení § 78 odst. 3, podle kterého příslušné osvědčení sluší napsati přímo na překladu samém, a překlad ten budiž s přeloženou listinou sešit a úřední pečeti spečetěn.

Referát o schůzi Spolku čsl. notářů odbor „Praha“, konané dne 28. března 1936 v restauraci „U Bumbříčků“.

Schůzi zahájil předseda spolku pan notář Jan Krajiček z Berouna kolem 8. hod. več. a uvítal všechny přítomné. Slovo předal panu dr. Mír. Vaváčkovi, náměstkovi notáře z Kralup n. Vlt., který promluvil na téma: „Výměnek s hledištěm zákonů poplatkových“. Pojednal jednak o všeobecných, jednak o speciálních předpisech poplatkových, hlavně o § 16. zákona poplatkového, § 20 cis. nař. č. 278 z r. 1915 ř. z. a uvedl řešení praktických případů zřízení úplatného i bezúplatného výměnku a poukázal na všechny výhody poplatkové.

Přednáška byla odměněna srdečným potleskem a o přednesených námětech rozvinula se debata.

Schůze byla skončena kolem 10. hodiny večerní. Dr. K.

Referát o valné hromadě moravskoslezského odboru Spolku čsl. notářů v Brně, konané dne 12. I. 1936 v jednacím síni vrchního soudu v Brně.

Valnou hromadu zahájil o 10. hod. dopolední pan starosta odboru dr. Josef Tognier.

Úvodem vzpomněl pan prezident dr. Josef Tognier posledních velikých celostátních událostí a to vzdání se úřadu presidenta dr. T. G. Masarykem a zvolení dr. E. Beneše za jeho nástupce.

Zdůraznil oddanost notářského stavu k odstoupivšímu prezidentovi-osvoboditeli dr. T. G. Masarykovi a vyzvedl při té příležitosti vysokou hodnotu té okolnosti, že za nástupce vzácného muže míru a demokracie zvolen byl právě dr. E. Beneš. Poměr notářstva k novému panu prezidentovi jest kladný a jeho zvolení uvítáno se zadostiučněním.

Pan notář Jaroslav Podlipný z Brna, jako člen výkonného výboru Stálé delegace not. komor v čsl. rep., přednesl obsaž-